Dziś 16 stron wraz z dodatkiem dla dzieci p. t. „JUTRZENKA"

Rok XII. Nr. 88 — Sosnowiec, sobota 27 marca 1937 roku. — Cena numeru 10 groszy

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wynosi miesięcznie **zł. 2.—**

Adres Redakcji, Ad...nistracji i Dru... Sosnowiec, ...

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 14; DĄBROWA, ul. 3-go Maja i Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADŹ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów

O Zmartwychwstanie Idei

Z pierwszych stronic pism codziennych znikają zwykłe wiadomości o bieżących sprawach polityki o wstrząsających albo nieważnych wypadkach z szerokiego świata, iżby zrobić miejsce zdarzeniu niepospolitemu, które się zowie Zmartwychwstaniem.

Dzieje się to na progu wiosny, odnoszącej odwieczny swój tryumf nad chłodem i martwotą dni zimowych Te same przemiany, co i w naturze, odbywają się i w sferze uczuć ludzkich, odmłodzonych w życiodajnych promieniach wiosennego słońca.

Otóż i wieść radosna, wiecznie nowa, budząca zachwyt i najlepsze nadzieje.

W tym ogólnym, młodzieńczym porywie przyrody i serc ludzkich do nowego życia nie może braknąć i głębszych tęsknot, i wznioślejszych pożądań. Nie może braknąć wiary w Zmartwychwstanie Idei. Tragizm naszego pokolenie tkwi w tym właśnie, że w wędrówce na szerokich szlakach historii pozbawieni zostaliśmy Idei wszechogarniającej, budzącej płomienny entuzjazm, wypełniającej bez reszty wszystek nasz czas, zapładniającej każdą naszą myśl i każde nasze poczynanie.

Duchowy obraz naszej polskiej współczesności wypadnie w zestawieniu z tym, co może dać człowiekowi czystość Idei, bardzo zamglony, szary, żeby nie powiedzieć brudny. Dominującą cechą w dziedzinie moralności publicznej jest karierowiczostwo, okryte kunsztownie barwnym płaszczykiem pustej frazeologii. Żądza władzy i użycia jest tragicznym obciążeniem, które hamuje szczere porywy ku wielkości. Cynizm i umiejętność wyciągania osobistych korzyści z działań społecznych jest miarą bardzo osobli[illegible] mądrości. Tupet i bezceremonialność w osiąganiu celów na drodze do błyskotliwej kariery budzi podziw i niemal szacunek. Choroba jest tym niebezpieczniejsza, że jest zaraźliwa. Ludzie skądinąd najlepszej woli, patrząc na tryumfujące przewagi wulgarnego tupetu, zniechęcają się do przeciwstawienia się złu i płyną wygodnie z prądem, zasilając tym jego niszczącą siłę.

Ale pod gładką powierzchnią głośnej fanfaronady, zarozumialstwa, pychy i pustych dźwięków budzi się potrzeba dążenia do lepszego życia. W tej chwili uroczystej, bo w dniu Zmartwychwstania, nie jest sprawą najważniejszą, jaką by kto z nas chciał iść drogą ku temu lepszemu życiu, istotne jest to, by obudziły się w narodzie szlachetne, bezinteresowne porywy, aby Idea, podstawowy warunek prawdziwej wielkości państw i narodów, zmartwychwstała wśród nas, by przeniknęła do świadomości polskiej i rozpaliła wyziębłe serca i dusze narodu.

Oto jest modlitwa dnia dzisiejszego i takie musi być prawo naszego jutra.

W dniach, w których dzielimy się jajkiem wielkanocnym, symbolem nieśmiertelności, niechże obudzi się w nas wiara w człowieka, budzenie się z letargu tęsknot do wzniosłości, w odrodzenie się szlachectwa duszy ludzkiej, która jeszcze nieraz zakwitnie kwiatem prawdziwej Idei.

Niechże z tej wiary powstanie okrzyk tyleż radosny, co i pełen treści, wzmacniającej nasze siły moralne: Alleluja! Alleluja!

K. Ćwierk.

Głaz odwalony

Głaz odwalony zimny i ogromny,
By człowiek zmarły Bogiem się objawił
I namiot z nieba dał ludziom bezdomnym
I chleb, co wielką miłością się krwawił.

Czekamy wiosen weselem brzemiennych,
Aby po zimie śnieżycą złowrogiej
Po głuchej śmierci w szerzodze jesiennej
Człowiek się słońcem objawił i Bogiem.

jk.

...NY NUMER „EXPRE... ...ĘBIA" ukaże się w pierw... ...dniu poświątecznym, to znaczy ...we wtorek o zwykłej porze.

WSZYSTKIM CZYTELNIKOM, I PRZYJACIOŁOM NASZEGO PISMA Z RACJI ŚWIĄT WIELKANOCNYCH SKŁADAMY SERDECZNE ŻYCZENIA „WESOŁYCH ŚWIĄT".

Redakcja i Administracja

W niedzielę, dn. 28 marca 1937 r. o godz. 12.15 w poł., jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu

ś. p.

Aleksego Koziołkowa

odprawiona zostanie msza św. w cerkwi w Sosnowcu, na którą wszystkich życzliwych pamięci Zmarłego zaprasza

Zona, Córki, Synowie i Zięć

Tydzień społeczny w Sosnowcu

W dniach od 15 do 21 kwietnia br. w godzinach wieczornych w sali ratusza w Sosnowcu odbędzie się „Tydzień Społeczny“ na który komitet tygodnia uprzejmie zaprasza mieszkańców Zagłębia.

Program „Tygodnia Społecznego“: — 15.4. prof. Uniwers. dr. Kutrzeba (Kraków) „Istota i charakter państwa totalnego“. Dnia 16.4. rektor Uniwers. ks. dr. Szymański (Lublin) „Kapitalizm i komunizm jako idee i doktryny ekonomiczne“. Dnia 17.4. prof. Uniwers. ks. dr. Stepa (Lwów) „Jednostka i grupa w dziejowym konflikcie“. II. red. ks. Piwowarczyk (Kraków) „Przebudowa współczesnego ustroju społecznego w duchu korporacyjnym“. Dnia 18.4. doc. dr. K. Górski (Poznań) I. „Metody wychowania personalistycznego“. II. prof. ks. dr. Stepa (Lwów) „Miłosierdzie chrześcijańskie na tle prądów epoki“. Dnia 19.4. poseł dr. Madeyski (Warszawa) I. „Polski świat pracy wobec nowoczesnych problemów państwowotwórczych“. II. adwokat dr. Juliusz Braun (Sosnowiec) „Ustrój Polski w konstytucji kwietniowej“. Dnia 20.4. doc. dr. Świeżawski (Lwów) I. „Małżeństwo i rodzina w życiu polskim“. II. mgr. Weychert (Katowice) „Zagadnienie gospodarczo - społeczne w zastosowaniu encykliki „Rerum Nowarum i Gwadragano“. 21.4. inż. L. Rościszewski (Kraków) „Rola inteligencji w moralnej przebudowie Polski“.

J. E. Ks. biskup dr. Kubina: „Na zakończenie Tygodnia“.

Poezja Wielkanocna

Wspomnienia z dawnych lepszych czasów

Dajemy poniżej kilka dowcipnych wierszy, wygłaszanych na staropolskim święconym:

BABA.

Babo, o babo przedziwnego smaku
Zdobi cię lukier różanemi wzory,
Kolorowego nie szczędzono maku
I w czub ci wpięto pęk bukszpanu spory.
Lekka-ś, że dmuchnąć i nie będzie znaku,
Wskroś cię przejęły pachnące wapory
I nikt w perfekcyi twej nie znajdzie braku,
Choćby to krytyk był zaiste skory.
„Jako puch“ jesteś tak wyrzekł poeta,
Który na babach znał się także przecie
A ja to stwierdzam i wierzę poecie.,
Bowiem największa dziś baby zaleta
A dla gospodyń chluba i podnieta,
Gdy, skosztowawszy: „jak puch“ im powiecie..

MAZUREK.

Hej mazurek wielkanocny
Ma przeróżne zwrotki,
Lecz sens zawsze jest jednaki:
Słodki, słodki, słodki!
Z marcepanu, czekolady,
Masy lub szarlotki
Jest mazurek ten przedziwny
Słodki, słodki, słodki!

KIEŁBASA

I naliczyłem: kręgów siedem było...
Coraz to mniejsze ku środkowi biegły,
Kędy się jaje, jak wzgórek bieliło.

I to wyznaję, ze mi było miło
I na tych kręgach oczy moje legły,
Widok tych kręgów oglądać rozległy.

O! bo nie były to piekielne kręgi,
Po których brodził Dant na dziwy łasy
Były to złote, zrumienione wstęgi
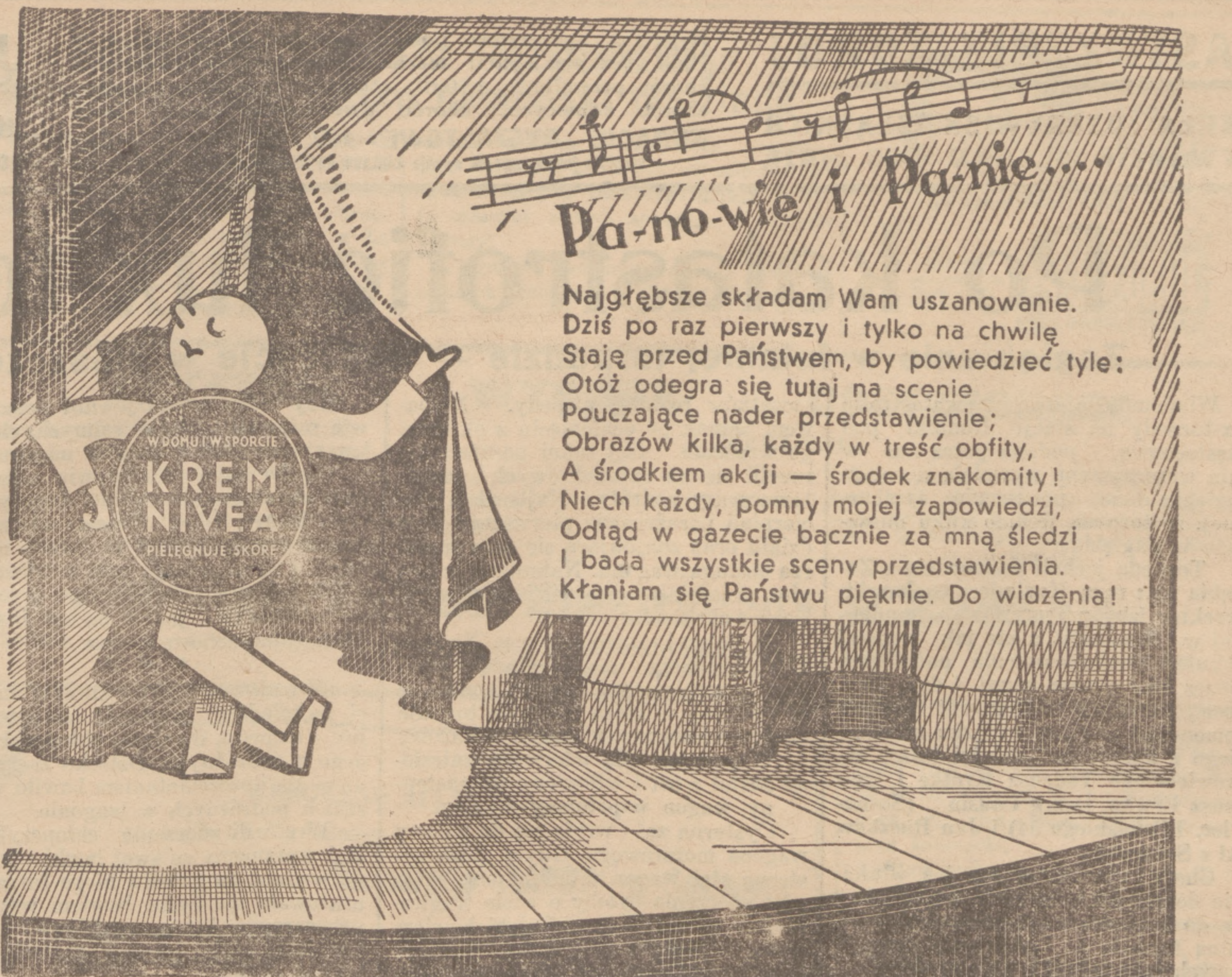
Wędzonej, lśniącej, litewskiej kiełbasy
I biegły po niej refleksy i pręgi,
A całość była niezrównanej krasy!

TOAST WIELKANOCNY.

O! Panowie, niech los w dani
Przynosi nam dużo zysku:
Bądźmy zdrowi i rumiani,
Jak to prosię na półmisku.
Człek na radość sieć zarzuca,
Ale smutki zwykle łowi,
Niech spokoju nic nie skłóca
Nam — jak temu indorowi.
Niechaj każdy będzie syty,
Miejmy wygląd znakomity
Zdrów i wesół — i nie słaby
Jak te placki oraz baby-
Niech nie znęca się nad nami
Los chorobą, ani zgonem,
Jak naprzykład my dziś sami
Znęcamy się nad święconem.
Na ostatek wasz poeta
Ile życzenia tej godziny:
Niech obejdzie się ta feta
Bez dostojnej... Medycyny.

O zmianę ordynacji wyborczej

Projekt p. Studnickiego

Jak się dowiaduje „ABC“, w kołach politycznych duże wrażenie wywarł projekt zmiany ordynacji wyborczej, opracowany przez polityka konserwatywnego, p. Wacława Studnickiego.

Projekt ten był na osobnej audiencji przedstawiony najwyższym czynnikom, które miały podobno wyrazić się o nim dodatnio.

Projekt przewiduje utrzymanie głosowania na osoby a nie na listy, przy czym jednak zgłaszanie kandytur byłoby ogromnie ułatwione: **wystarczyłoby mianowicie 50 podpisów obywateli uprawnionych do głosowania po to, by zgłosić kandydaturę** Okręgi wyborcze miałyby być dwu-mandatowe, oraz trzymandatowe na kresach wschodnich. Wyjątkowo dla wielkich miast projekt przewiduje okręgi z większą niż 3 ilością mandatów.

Wielką nowością przy tym systemie byłoby prawo każdego wyborcy głosowania na kandydata wielokrotnie. To znaczy, że jeżeli by np. w okręgu trzymandatowym wyborca chciał głosować tylko na jednego ze zgłoszonych kandydatów, to mógłby jego nazwisko napisać na kartce do głosowania trzykrotnie.

Oczywiście, jeśliby wyborca chciał głosować na trzech kandydatów, mógłby na kartce wyborczej napisać trzy nazwiska.

Głosowanie miałoby się odbywać przez wypisanie na blankiecie urzędowym otrzymywanym w lokalu wyborczym nazwisk kandydatów. Analfabeci byliby wykluczeni od udziału w głosowaniu drogą faktu, mianowicie znalazłszy się w przewidzianym lokalu wyborczym, budce do wypisywania kartki wyborczej, nie umieliby napisać nazwisk kandydatów.

Okręgi miejskie miałyby być oddzielone od wiejskich, aby mieszczaństwo mogło dojść do głosu.

Żydzi mieliby głosować w osobnej kurii, która otrzymałaby 3 procent ogólnej liczby mandatów. Przy podziale okregów miasta miałyby być uprzywilejowane.

Zdaniem projektodawcy, stworzenie osobnej kurii żydowskiej, osłabi szanse komunistów, gdyż za listami komunistycznymi głosują przeważnie żydzi.

Okręgi wyborcze miałyby wybierać do Sejmu 260 posłów, którzy z kolei sami mieliby wybrać dalszych 40 posłów. Przepis ten ma na celu ułatwienie wejścia do Sejmu osobom o wybitnych kwalifikacjach, które nie mają talentów agitacyjnych z tego powodu przepadają w okręgach.

Co się tyczy ordynacji wyborczej do Senatu, to tu projekty p. Studnickiego zmieniają mniej w dotychczasowym stanie rzeczy, pozostawiając bez zmiany przepisy o tym, kto ma prawo głosować do Senatu, projekt wprowadza jednak wybory bezpośrednie.

Liczba nominatów ma być zmniejszona do 12-tu.

W obecnym Senacie zasiada trzecia część członków Senatu mianowanych przez p. Prezydenta R. P.

Wiadomość o zainteresowaniu, z jakim czynniki decydujące przyjęły projekt p. W. Studnickiego, komentowana jest w kołach politycznych, jako dowód, że życzą one sobie zmiany obecnie obowiązującej ordynacji.

Po katastrofie lux-torpedy

Zagłębianie w fatalnej torpedzie — Szczęście w nieszczęściu kom. Nowary

Wiadomość o strasznej katastrofie lux-torpedy na stacji Rudniki pod Częstochową, podana przez nas w dniu wczorajszym, wywołała w całym Zagłębiu duże poruszenię, tymbardziej, że torpedą jechało kilku mieszkańców Zagłębia.

Torpedą jechali mianowicie z Zagłębia pp.: mgr. Kazimierz Gadomski, dyrektor izby przemysłowo - handlowej w Sosnowcu, a nie jak wczoraj wskutek nieporozumienia podaliśmy, prezes izby przem.-handl. i dyr. Tow. Sosn., następnie p. Zygmunt Nowara, komendant powiatu związku strzeleckiego z Sosnowca, artyści teatru sosnowieckiego Tadeusz Krotke i Ireneusz Erwan, Georg Cousin (Sosnowiec, Piłsudskiego 54) i Jan Ruszkowski z Sosnowca.

Chcąc dowiedzieć się, jak właściwie doszło do katastrofy zwróciliśmy się do kom. Nowary, który jechał fatalną torpedą o udzielenie szczegółowych informacyj o katastrofie.

Kom. Nowara. który poza ogólnym potłuczeniem doznał lekkiej kontuzji głowy powrócił już do Sosnowca i obszernie zobrazował nam ostatnie chwile przed katastrofą torpedy a następnie akcję ratunkową.

Nasz rozmówca wraz z komendantem policji insp. Żółtaszkiem z Katowic siedział w pierwszym przedziale torpedy, przeznaczony dla pasażerów niepalących. W drugim przedziale między innymi siedzieli pozostali pasażerowie z Zagłębia.

Torpeda — mówi — kom. Nowara — wyjechała z Katowic z 15-minutowym opóźnieniem.

Z powodu dużego opadu śnieżnego podróż była utrudniona i torpeda jechała ze zmniejszoną szybkością.

W Częstochowie do torpedy wsiadło jeszcze kilkunastu pasażerów.

Na kilkanaście minut przed katastrofą p. Nowara rozmawiał jeszcze z obsługą, prowadzącą torpedę, po czym powrócił do przedziału na jakieś pięć minut przed zderzeniem.

W okresie mojej nieobecności w przedziale — mówi p. Nowara — jeden z pasażerów zajął moje miejsce. Był to szczęśliwy traf. Gdy bowiem wraz z insp. Żółtaszkiem zająłem miejsce na ławce w samym kącie przedziału

nastąpiło straszne zderzenie.

Na kilka sekund przed tym wagon zakołysał się złowrogo na zwrotnicach, po czym nastąpiła katastrofa. **Jak się okazało pasażer, który usiadł na moim miejscu doznał połamania obu nóg.**

Wrażenie katastrofy było straszliwe. Wokół rozlegały się jęki i przeraźliwe krzyki, wydobywające się z pod szczątków rozbitej torpedy. Niebawem jednak po ochłonięciu z okropnego wrażenia lżej ranni pasażerowie rzucili się na ratunek swych współtowarzyszy podróży. Najbardziej ucierpieli pasażerowie pierwszego przedziału oraz znajdująca się przy motorze obsługa wagonu. Natomiast w drugim przedziale pasażerowie odnieśli lżejsze obrażenia.

W dalszej rozmowie z p. Nowarą dowiedzieliśmy się, że siła zderzenia została zmniejszona dzięki temu, że za cysterną w którą uderzyła torpeda znajdował się pusty wagon towarowy **Wagon ten siłą uderzenia zniesiony został z osi i wtłoczony na następny wagon napełniony węglem.**

Cysterna zaś wryła się do połowy wagona motorowego. Gdyby poza cysterną stał wagon z ładunkiem, wówczas zderzenie byłoby o wiele tragiczniejsze w skutkach. Dzięki bowiem temu, że pusty wagon został zniesiony z osi i wzniósł się na następny wagon siła uderzenia została w pewnym stopniu zamortyzowana.

Na zakończenie naszej rozmowy p. Nowara z ubolewaniem wskazuje na obojętność z jaką wieśniacy.którzy nadbiegli na miejsce strasznej katastrofy przyglądali się ratowaniu rannych.

Gdy lekko kontuzjowani pasażerowie ratowali ciężko rannych, chłopi bezczynnie stali w pobliżu nasypu.

Ciężko ranni pasażerowie zachowywali się niezwykle mężnie. Jadący torpedą lekarz, który w czasie zderzenia doznał złamania nogi w dwuch miejscach i zdruzgotania ręki o własnych siłach wlókł się do drugiego przedziału, wiedziony jakby jakimś instynktem samozachowawczym.

* * *

W cudowny sposób uniknął śmierci najmłodszy pasażer nieszczęsnej lux - torpedy, dwuletni chłopczyk jednego z podróżnych. Dziecko zachowaniem się i szczebiotaniem bawiło wszystkich podróżnych w wagonie.

W chwili zderzenia chłopczyk został wyrzucony ze swej ławki i wpadł na wiszące na przeciw niego futra. To uratowało mu życie, bowiem wszyscy pasażerowie, którzy znajdowali się w przedniej części torpedy odnieśli poważne rany.

Podczas zamieszania, jakie powstało bezpośrednio po katastrofie o chłopczyku zapomniano.

Po chwili dopiero zauważono, że w futrach coś się rusza. Chłopczyk był wprawdzie przestraszony, ale nie odniósł najmniejszego obrażenia.

Stara umywalka i jeden ręcznik

Jak donosi jedno ze śląskich pism dopiero po upływie godziny przyjechała na miejsce katastrofy lokomotywa, do której był przyczepiony jakiś stary niechlujny wagon, nie używany już dawno w obrębie Dyrekcji Katowickiej. Znajdowała się w nim jakaś stara umywalka i dosłownie... jeden ręcznik.

Brak było również potrzebnych środków opatrunkowych, tak, iż rannych obmywano z krwi śniegiem, za bandaże ran służyły chusteczki do nosa.

Ponieważ na miejscu nie było potrzebnych ludzi, akcja ratunkowa szła niezwykle chaotycznie. Dopiero po dwóch godzinach pociąg ratunkowy odwiózł ciężko rannych do szpitala w odległej o 7 klm. Częstochowie

Kolejarzom nie wolno myślać

Na marginesie tragicznej katastrofy „Kurjer Poranny" pisze następująco:

„Tragedia częstochowska powiększa cyfrę fatalnych wypadków, jakie od pewnego czasu prześladują polskie kolejnictwo, które w ciągu roku przeżyło dwadzieściaparę katastrof z licznymi ofiarami w ludziach. Trudno wszystko zwalić na ślepy traf, lub fatalny zbieg okoliczności. Muszą tu działać głębsze przyczyny.

Słyszy się o przepracowaniu pracowników, o niskim ich uposażeniu, powodującym zgryzoty i troski materialne, o pracach i obowiązkach pozasłużbowych.

Nam się wydaje, że prócz tego zło leży w oduczeniu niższego personelu od samodzielnego myślenia. Stałe i planowe tępienie inicjatywy wśród pracowników wywołuje w skutkach jej brak w chwilach decydujących. Stwarza nałogi myślowe i niebezpieczne łatwizny, że ktoś gdzieś za pracownika myśli, decyduje i odpowiada. „Kto ci kazał?" „czemuś tak zdecydował?" „jakim prawem rządzisz się?" i — co gorsza — „inni za ciebie myslą" musiało odbić się na ich poczuciu inicjatywy i odpowiedzialnosci.

Rezultat tego sposobu odbija się przede wszystkim na samych kolejarzach. — Oni przede wszystkim płacą haracz za fatalny system. Szeroka publicznosć wychodzi biorąc proporcjonalnie prawie bez strat. Stosunek jest 10:1 na rzecz (trudno pisać na „korzyść") kolejarzy.

Uspokaja ta statystyka szerokie sfery podróżujących, ale nie rozwiązuje sprawy. A rozwiązać ją trzeba."

WYNIKI CIĄGNIENIA II KLASY.

W dniu 22 bm. zakończone zostało ciągnienie drugiej klasy trzydziestej ósmej Loterii Klasowej.

Główna wygrana tej klasy wynosiła sto tysięcy złotych i padła na nr. 169961. Właścicielami poszczególnych ćwiartek tego numeru są mieszkańcy Łodzi: mianowicie pp. Leon Kwaśniewski, tkacz w fabryce Schweigerta w Łodzi, Stefan Krol, robotnik w fabryce Steinerta tamże, Bronisław Krol, robotnik. K. M. urzędnik jednej z instytucyj kredytowych, A. M., robotnik i T. A. biuralistka.

Po raz pierwszy w klasie drugiej wylosowano wygraną siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych. Przypada ona numerowi 113074, będącemu w posiadaniu mieszkańców Warszawy — dwuch kupców, urzędnika i aktora. Każdy z nich otrzymał po piętnaście tysięcy złotych.

Wesołe święta będą mieli również współwłaściciele losu numer 68241, który wygrał pięćdziesiąt tysięcy złotych. Są nimi robotnicy, zamieszkali w dzielnicy staromiejskiej, oraz w miejscowościach podstołecznych. Chociaż każda niemal ćwiartka była własnością kilku, a nawet kilkunastu osób, wygrana kwota stanowi dla nich — jak to sami przyznali — poważną zapomogę.

Poza tym była jeszcze wygrana w wysokości trzydziestu tysięcy złotych (nr 164056), pięć po dwadzieścia tysięcy, trzy po piętnacie tysięcy, oraz wiele innych razem dziesięć tysięcy wygranych na sumę milion sześćset dziewiędziesiąt dwa tysiące czterysta pięćdziesiąt złotych.

W klasie trzeciej, której ciągnienie rozpoczyna się 13 kwietnia rb. główna wygrana wynosi również sto tysięcy złotych, natomiast wygranych po siedemdziesiąt pięć, pięćdziesiąt i trzydzieści tysięcy, jest po dwie, po dwadziescia tysięcy — cztery, po piętnascie tysięcy sześć itd. Ogólna suma wygranych wynosi dwa miliony osiemdziesiąt dziewięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt złotych.

Przy sposobności przypominamy że czas odnowić los do trzeciej klasy. Kto uczyni to w porę, ten może być pewny, że nie będzie narażony na jakiekolwiek trudności, lub komplikacje:

WAŻNE DLA FOTOGRAFÓW — AMATORÓW

Każdy amator może fotografować piękno przyrody bez żadnych ograniczeń i pozwoleń.

Oczywiście po zdjęciu należy klisze lub błony oddać do zakładu fotograficznego do wywołania i skopjowania.

Jak dowiedzieliśmy się zakład Foto-Lazar (Sosnowiec, Piłsudskiego 14. Tel. 61-661) uruchomił specjalny oddział dla amatorów-fotografów.

Oddane tam zdjęcia do wywołania przed godz. 11 tą, w tym samym dniu o godz. 6-ej amator może odebrać gotowe fotografie art. wykończone.

Właściciel zakładu p. Stanisław Lazar, dyplomowany mistrz sztuki fotograficznej udziela amatorom - fotografom bezpłatnych porad codziennie od 5—7 wiecz

Wystawa podhalańska W SOSNOWCU.

Staraniem Samopomocy Społecznej Kobiet w Sosnowcu, została otwarta niedawno, przy ul. Żeromskiego na Pogoni, Wystawa Podhalańska.

Wystawa jest dziełem kilkuletniej mudnej pracy p. Chodackiej i p. A. Horowath. Na całość składają się poszczególne sceny utworzone na tle pleneru i wnętrz. Zwiedzający mają przed oczyma całe życie górali, ich sposób zarobkowania — cykl scen o przeróbce lnu — począwszy od zbierania go na polach, a skończywszy na tkaniu płótna, następny cykl poświęcony hodowli owiec, daje nam pojęcie przerabiania wełny oraz sposób wyrabiania serów owczych. Są sceny z hal — wypęd owiec oraz dojenie. Jest jarmark w Nowym Targu, wesele góralskie, tańce zbójnickie, wszystko to w przepięknych strojach góralskich. Dla małych dzieci, twórczynie wystawy stworzyły świat bajek ,a więc bajka o Czerwonym Kapturku, Jasiu i Małgosi itp.

W tych samych salach mieści się wystawa obrazów, malarzy sosnowieckich, pp. Wrzesińskiego, Pawli, Stańko, Ćwiklińskiego, Chabrzyka i Sajdaka, dostosowana tematem do całości, a przedstawiająca piękno Podhala i innych zakątków Polski.

Komitet, chcąc uprzystępnić wszystkim zwiedzenie wystawy, obniża ceny wstępu z 50 na 30 gr wycieczki 20 gr. dzieci 10 gr. Wystawa czynna jest od g. 9, natomiast w pierwszy dzień świąt od 15 do 20-ej.

Samobójstwo komornika Chrząstowskiego
Powodem tego kroku niesnaski rodzinne

Onegdajszego wieczoru około godziny 8-ej w sieni domu Cukiermana przy ul. Górnośląskiej wystrzałem z rewolweru odebrał sobie życie Aleksander Chrząstowski, komornik sądu grodzkiego w Zawierciu, mający swą kancelarię i zamieszkały przy ul. Sądowej.

Samobójstwo komornika Chrząstowskiego wywołało w Zawierciu wstrząsające wrażenie, gdyż był on człowiekiem ogólnie znanym. Zaznaczyć należy, że był to człowiek zawsze spokojny i zrównoważony.

Przyczyną samobojstwa były podobno niesnaski rodzinne i kłopoty finansowe.

B. ochotnicy armii polskiej
zgłosili akces do O. Z. N.

W tych dniach odbyła się zbiórka Związku b. ochotników armii polskiej w Sosnowcu. Zebranie, na które przybyło 260 członków Związku, zagaił p. Marceli Jagiełłowicz.

W dalszym ciągu obrad sekretarz zarządu p. Mieczysław Kruszyński odczytał treść depeszy z życzeniami, wysłanej do Marsz. Śmigłego-Rydza z okazji jego imienin.

Z kolei wiceprezes kpt. Piotrowski odczytał deklarację Koca i omówił jej poszczególne punkty. Po jego referacie zebrani jednogłośnie uchwalili zgłoszenie akcesu do O. Z. N. Odpowiednią rezolucję wysłano na ręce płk. Koca.

W drugiej części p. Kruszyński zakomunikował zebranym, że w Związku zostały utworzone sekcje: bezpłatnych porad prawnych, sekcja pomocy dla najbiedniejszych członków Związku. Ponadto powołana będzie do życia Rodzina Ochotnicza i utworzona kasa pośmiertna i inwalidzka.

Wczoraj członkowie rozdali najbiedniejszym bezrobotnym członkom Związku 58 paczek żywnościowych i odzieżowych, ofiarowanych przez lepiej sytuowanych członków Związku i jego sympatyków.

— **PROF. KUŹNIAK — INSPEKTOREM SZKOLNYM.** Profesor gimnazjalny w Dąbrowie p. W. Kuźniak otrzymał nominację inspektora szkolnego na okręg katowicki.

Stanowisko to prof. W. Kuźniak obejmuje od nowego roku szkolnego.

— **ZE ŚLĄSKIEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ W KATOWICACH.** Rada Pedagogiczna Śląskiej Szkoły Muzycznej, w Katowicach postanowiła odbyć w obecnym sezonie szereg recitali muzycznych, poprzedzanych prelekcjami, wyjaśniającemi odtwarzane dzieła i ich twórców.

Wieczory takie umożliwiają uczniom i uczącej się młodzieży szkolnej szkół muzycznych i melomanom muzyki, zapoznanie się z arcydziełami literatury muzycznej kompozytorów polskich i obcych. Pierwszy taki wieczór muzyczny odbędzie się w sobotę dn. 3 kwietnia 1937 r. o godz. 19 w sali kameralnej Śl. Szkoły Muzycznej w Katowicach przy ul. Szopena 16 parter. Wystąpią pp. Baciówna, fortepian, Gottel — fortepian i Biała — skrzypce. O przybycie licznej publiczności uprasza dyrekcja szkoły. Wstęp wolny.

— **P. STRZELEC ODZNACZONY KRZYŻEM NIEPODLEGŁOŚCI.** Monitor Polski z dnia 19 bm. podaje, że kierownik cegielni sejmikowej w Będzinie p. Jan Strzelec został odznaczony Krzyżem Niepodległości.

Wiadomości bieżące

Sobota 27 Marzec

Dziś: † Jana Dam.

Jutro: Zm. Chr. P.

Wschód słońca: 5.27

Zachód słońca 17.59

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Repertuar świąteczny. W niedzielę, dnia 28 bm o godz. 20.30 arcyzabawna, pełna beztroskiego humoru komedia A. Abrahamowicza i R. Ruszkowskiego pt. „Mąż z grzeczności“ która została niezwykle życzliwie przyjęta przez premierową publiczność.

W poniedziałek, dnia 29 bm. o godz. 16.30 „Mąż z grzeczności“. W poniedziałek dnia 29 bm. o godz. 20.30 ciesząca się wielkim powodzeniem świetna komedia S. Kiedrzyńskiego pt. „Raz się tylko żyje“ w której autor obok scen niezwykle zabawnych daje sceny pełne szczerego sentymentu.

We wtorek, dnia 30 bm. o godz. 20.30 „Mąż z grzeczności“.

Kasa czynna: W niedzielę 28 bm. od godz. 17, w poniedziałek dnia 29 bm. od 11 do 13 i od 15. Telefon Kasy 61203.

KINA W SOSNOWCU:

ZAGŁĘBIE: Dyplomatyczna żona.
PALACE: Kain i m'Abel
EDEN: Teodora robi karierę.
RIALTO: Dla Ciebie. Mario!
MOMUS: Romeo i Julia.
APOLLO: Dwaj ... w raju i Kapitan Blood.

— ZARZĄD ZWIĄZKU CZELADZI RZEMIEŚLNICZEJ Chrześcijańskiej w Sosnowcu w miesiącu kwietniu br. urządza miesięczny kurs dla kandydatów na czeladników, którzy nie posiadają ukończonej Szkoły Dokształcającej Zawodowej. W związku z powyższym wszyscy zainteresowani proszeni są o przybycie do lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 16 w niedzielę dnia 4 kwietnia o godzinie 12 w południe celem wzięcia udziału w zebraniu informacyjnym.

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Sobota 27 marca.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“ 6.33 Gimnastyka 6.50 Muzyka z płyt 7.15 7.15 Dziennik poranny. 7.25 Programy lokalne. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Mała orkiestra. 12.40 Dziennik południowy. 12.50 Programy lokalne. 14.30 Teatr Wyobraźni. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Programy lokalne. 16.15 Orkiestra Adama Hermana. 17.00 Nastroje i pieśni. 17.50 Dworzec mojego dziadka. 18.10 Nabożeństwo rezurekcyjne. 19.00 Dzwony wielkanocne grają Polakom za granicą. 19.25 Koncert ork. symfonicznej. 21.00 Koncert solistów 22.00 Misterium o Zmartwychwstaniu Pańskim. 22.45 Programy lokalne.

KATOWICE.

Sobota 27 marca.

6.00 Sygnał czasu 6.03 Płyty. 7.25 Wiadomości bieżące. 7.30 Płyty. 12.50 Nasz program. 13.00 Koncert życzeń 13.15 Płyty. 15.35 Życie kult. Śląska. 15.40 Płyty. 22.45 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Niedziela 28 marca.

8.00 Sygnał czasu 8.03 Koncert ork. 9.00 Nabożeństwo. 10.30 Programy lokalne. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wesołego jajka. 14.15 Audycja dla dzieci. 14.35 Polska Kapela ludowa. 15.35. Teatr Wyobraźni 16.15 Koncert solistów. 20.30 Kuranty stołeczne. 21.05 Rycerskość wieniacza opera w 1 akcie. 22.35 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

Poniedziałek 29 marca.

8.00 Sygnał czasu. 8.03 Koncert poranny. 8.55 Programy lokalne 9.00 Nabożeństwo. 10.30. Programy lokalne. 11.57. Sygnał czasu. 12.03 Poranek muzyczny. 13.00 Programy lokalne. 14.45 Audycja dla dzieci 14.50 Śmigus na Klenarowie. 15.30 Słuchowisko dla wsi. 16.00 Muzyka Polska. 16.30 Teatr Wyobraźni. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie 19.10 Życie w kolorach 19.30 Dyngus 20.00 Programy lokalne. 20.40 Dziennik wieczorny 20.50 Pogadanka aktualna. 20.55 Wiadomości sportowe. 21.10 Programy lokalne. 21.15 Recital skrzypcowy 21.45 Płyta za płytą 23.00 Programy lokalne.

Antoni Marczyński

Artystka i gajowy

Powieść filmowa

17)

— Ciekawam, czy on mnie już poznał — pomyślała i nagle przeraziła się niemal tak okropnie, jak dwie godziny temu, kiedy rzekomy wilk dotknął mokrym pyskiem jej nogi. — O, Boże! Jeżeli mnie poznał, to... to... — nawet nie potrafiła objąć myślą wszystkich możliwych następstw tej ewentualności, jeden wariant najzupełniej wyraźnie sterczał przy tak lotnej wyobraźni: — Popędził co tchu do karczmy, zwołał całą wieś i wrzeszczy: „Znalazłem w lesie sławną Nelly Ricci! Czy myślicie, że ona jest taka piękna, jak na fotografiach? Albo taka młoda? Gdzie tam! To stara baba! Całą gębę ma umazaną farbą, którą deszcz rozpuścił! Nawet rzęsy są sztuczne, przylepione! Pod oczyma pełno zmarszczek! Cera zniszczona! Zęby...“ no, nie, tego nie wie, przecież mi szczęka nie wyskoczyła — zreflektowała się Nelly, lecz rehabilitacja samego tylko uzębienia była słabą pociechą. — Może on jeszcze nie poszedł?

Przyskoczyła do drzwi, zapukała.

— Hallo, jest pan tam obok?

— Jestem; czym mogę pani służyć?

— Czy pan nie wychodził przed chwilą?

— Owszem, wychodziłem do studni po wodę.

— I do karczmy także, co? — niepokój dygotał w głosie Nelly.

— Do karczmy nie chodzę z zasady — odparł Maciek trochę urażony.

— Z iloma osobami pan już rozmawiał po spotkaniu ze mną? — rzuciła podchwytliwe pytanie. — Bardzo proszę o szczerą odpowiedź.

— Ależ z nikim proszę pani. Jestem tutaj zupełnie sam.

— Taaak? A sąsiedzi?

— Mój najbliższy sąsiad mieszka stąd o milę, a na taką pogodę..

— Rozumiem... To dobrze, to bardzo dobrze — odetchnęła z bezmierną ulgą. — Niech pan tylko nigdzie nie odchodzi teraz, dobrze? Boję się, uważa pan? Boję się pozostać sama w tym pustkowiu — kłamała. — Zostanie pan?

— Oczywiście. Po cóż bym miał odchodzić. Przenocuję tutaj w kuchni a pani w mojej izbie... Tam jest zasuwka i klucz tkwi w zamku, może pani zamknąć się na cztery spusty i spać bez wszelkiej obawy.

— O daleko mi do spania. Przed tym chciałabym się umyć i zjeść coś ciepłego. Za wszystko zapłacę, jak w hotelu.

— Obejdzie się — odburknął Maciek gniewnie — tu nie hotel.

— Ambitna sztuka — pomyślała Nelly z zadowoleniem — i gada po inteligencku, jak przeciętny Warszawiak. A zaraz mówiłam, że to ... chłop.

Gdy po chwili zapukał, uchyliła drzwi tyle tylko, by w szparze zmieścił się dzbanek z gorącą wodą i konewka z zimną, po czym zamknęła drzwi na klucz i w zupełnie już innym nastroju zaczęła się ubierać i upiększać, słowem „robić się na bóstwo“, jak powiadają ludzie z branży filmowej.

A Maciek Łupa, skazany na przygotowanie kolacji, zabrał się do układania „menu“ i nakrywania stołu mrucząc przy tym różne niepochlebne uwagi pod adresem swojego gościa.

— Ani mi „Bóg zapłać“ nie powiedziała za to, że ją z walizkami taskałem tyle drogi. Ani za gościnę psia jucha... Musiała coś przeskrobać, że z takim strachem dopytuje, czym komu nie mówił o niej. A może to komunistka?! Jeszcze człek za swoje dobre serce gotów wsiąknąć. Cholera by ją!

Podszedł do drzwi i zapukał tak energicznie, że Nelly pisnęła ze strachu.

— Co się stało? Kto tam?

— Ja, gajowy... Chcę panią zapytać... ja muszę zapytać!

— O co, miły gospodarzu? — Głosik nieznajomej zabrzmiał tak słodko, srebrzyście, pieszczotliwie, że Maciek odrazu zwątpił w jej komunizm.

— Muszę zaptać, czy pani woli jajka na twardo, czy sadzone

— Wszystko mi jedno.

— Czy pani wnet będzie gotowa?

— Za pięć minut.

Naiwny Maciek nie znał ani warszawskiego „za pięć minut“, a co dopiero „za pięć minut“ gwiazdy filmowej, zresztą nawet przez myśl mu nie przeszło, że ta automobilistka ma coś wspólnego z ekspedycją filmowców reżysera Odoreno. Ale kiedy upłynęło półtorej godziny i po raz dziesiąty usłyszał odpowiedź „za pięć minut na pewno“, wpadł w lekką pasię, rąbnął pięścią w drzwi, aż zadudniło.

— Ja do północy czekać nie myślę! — zagrzmiał srogim głosem i to nareszcie pomogło.

— Już wychodzę... Czy bardzo pan się gniewa na mnie? — Z tymi słowy Nelly odemknęła drzwi i weszła do kuchni. Miała na sobie błyszczącą tualetę wieczorową, moc biżuterii na rękach, była wzorowo „zrobiona“, wymalowana, ufryzowana, a pachniała, jak teczka komiwojażera fabryki perfum. Ze swoim niezawodnie zdobywczym i tylokrotnie na taśmie uwiecznionym uśmiechem szła w stronę gajowego, który osłupiał, jakby ducha zobaczył, wypuścił z dłoni fajeczkę i oparł się o krawędź stołu, czując, że nogi ma, jak z galarety.

d. c. n.

Kino RIALTO Sosnowiec Warszawska 18

Wielka świąteczna rewelacja artystyczna! Bezkonkurencyjny przebój z serii największych filmów bieżącego sezonu!

DLA CIEBIE MARIO
AVE MARIA

Największy sukces króla tenorów—sławy świata. genialnego BENIAMINO GIGLI niezapomnianego bohatera filmu „Nie zapomnij o mnie“ oraz jego uroczej partnerki, węgierki KATY VON NAGY.

Dla uniknięcia natłoku Dyrekcja Kina prosi o przybycie na wcześniejsze seanse. — — — — — — Początek I seansu już o godz. 2.30.

UWAGA! W obydwa dni świąt PORANKI po 25 gr. — W I dzień świąt 28 bm. na ogólne żądanie wspaniały film — — —

„UROJONY ŚWIAT“

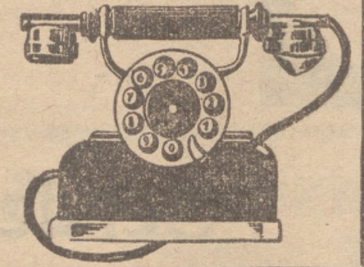
W drugi dzień świąt 29 bm. 2 filmy

1) POWRÓT FRANKENSTEINA — — 2) PAT I PATACHON

Wyciąć! Przechować!

TELEFON ZAŁATWI
każde Twe życzenie

BAZAR CENTRALNY Sosnowiec, Modrzejowska 20

Elektryczne przybory instalacyjne, żyrandole i żarówki poleca HERBET sklep 7

Uwaga P. T malarze Najtańsze źródło zakupu farb przyborów malarskich oraz artyk. mydlarsko - kosmetyczne sklep 14

Bieliznę męską, damską, kapelusze, krawaty, rękawiczki **P. KUCHARSKI** 3-go Maja 8 **61 - 915**

CENTRALA MASZYN Sosnowiec Warszawska 1 poleca na taniej MASZYNY DO SZYCIA pisania, ROWERY i części. Mechaniczny warsztat. Nauka maszynopisania **3-1866**

Chrześcijańska firma **„EL-RA-FO“** Sosnowiec-Pogoń, ul. Orla 26 Vis a vis kościoła. Posiada stale na składzie wszelkie materiały instalacyjne, żyrandole, lampy stołowe, kinkiety, żelazka, kuchenki i t. p. — Części radiowe i odbiorniki wszelkich firm, gramofony i płyty — Aparaty oraz przybory fotograficzne. — Dogodne warunki. — Porady techniczne gratis Tel 622-41

HURTOWNIA MANUFAKTURY H. Unger BĘDZIN, ul. Sączewskiego 21 skł. **71-811** m. **71-540**

poleca po cenach konkurencyjnych towary wełniane, półwełniane, bawełniane, firanki, płótna różnych gatunków, jedwabie, chodniki, chustki, kołdry, sienniki i tp.

MASZYNY DO SZYCIA nowe gwarantowane szyją, haftują mereżkują—od 160 zł. MASZYNA SINGERA jak nowa 120 zł. MASZYNA SZEWSKA okazyjnie 100 zł ROWERY od 90 zł.. Warunki dogodne.

BARBER, Sosnowiec, Modrzejowska 40.

Nowość!!! Aparaty detektorowe wraz z głośnikami do nabycia po niskich cenech w firmie: **71-628**

H. RETTMAN i C. BERKOWICZ, Będzin, Małachowskiego 1

NASIONA polne i ogrodowe gatunkowo czyste i wysoko kiełkujące oraz SZTUCZNE NAWOZY **68-442**

Emil Woźniak, DĄBROWA GÓRNICZA, Sobieskiego 23.

Nasiona drzewka owocowe, róże, krzewy ozdobne, flance kwiatów, warzyw **Kwiaty** cięte doniczkowe, wiązanki wszelkiego rodzaju

JAN NOWAK, Zakład ogrodniczy, Sosnowiec, ul. Mościckiego 22. Sklep 3 Maja „Pawilon“. Telefon sklepu **62-418** Telefon zakł. **61 683**

RADIOODBIORNIKI ELEKTRIT Sprzedaż, badanie i naprawa aparatów wszelkiej konstrukcji. Instalacja anten. Porady techniczne. **„ELEKTRON“ wł. S. Kronental** radiokonstruktor. BĘDZIN, Sączewskiego 25. **7-16-40**

ROWERY oraz wszelkie części rowerowe najkorzystniej można nabyć **D. DUDKIEWICZ, Sosnowiec, Modrzejowska 28**

UWAGA! Przyjmuje się wszelkie pożyczki państwowe.

Rysownia plisownia „HAFTA“ SOSNOWIEC, Małachowskiego 2 c

Wykonuje: hafty ręczne i maszynowe, mereżki, plisowanie, endlowanie, dziurki, tamburację i t. p. Uwaga: Szablony do haftu w wielkim wyborze. **6-29-83**

Skład Apteczny DANCYGIER Będzin, Małachowskiego 34

Poleca na święta po specjalnie zniżonych cenach wody kolońskie, perfumy, mydła oraz smigusówki po 25 groszy Każdy kupujący za 1 zł. otrzyma flakonik perfum gratis — Waga osobowa bezpłatnie. **7-15-76**

UWAGA! NADZWYCZAJNA PRZEDŚWIĄTECZNA ZNIŻKA CEN!

Pokost czysto lniany I gat.	zł 1.80	za kg
Biel cynkowa	1.—	„
Ultramaryna S. A. A.	2.40	„
Ugier pokostowy	0.40	„
Lakier podłogowy gwarant.	2.00	„
Emalia biała	250	„
Wióry stalowe gwar. 250 gr	0.50	„

Pasta do podłóg I gat. zł. 1.20 za kg. Woda kwiatowa o różnych zapachach od 5 gr. za dkg. i na wszelkie inne artykuły udzielam 10 procent zniżki. — Poleca Skład materiałów aptecznych i farb JÓZEFA WINOGRONA, Sosnowiec Staropogońska 2. —— Telefon 63079.

WINA poleca hurtownia win wina krajowe i zagraniczne **M. Krakowski** **61-516**

SOSNOWIEC, 1 maja 12 i Pańska 8. Obsługa solidna. Ceny zniżone.

Ze wzrokiem nie eksperymentuj!

i nie kupuj okularów u handlarzy, tylko u fachowca. Fachową obsługę znajdziesz tylko w firmie

„OKULARIUM“ w Sosnowcu vis à vis dworca **6-12-48**

Okulary bezpłatne dla członków Ubezpieczalni Społecznej i pracowników P. K. P.

KINO „ZAGŁĘBIE“

WIELKI ŚWIĄTECZNY PROGRAM!

Film polski, który nakręcony został w dwóch wersjach i ukaże się równocześnie zagranicą

DYPLOMATYCZNA ŻONA

Bogata wystawa, interesująca treść, znakomita gra aktorów — oto walory tego filmu, nad którego zrealizowaniem współpracowała grupa fachowców zagranicznych. Obok, główną rolę kreującej, znakomitej śpiewaczki koloraturowej,

JADWIGI KENDY, współudział biorą wypróbowane siły ekranu polskiego, jak: M. ĆWIKLIŃSKA, H. GROSSÓWNA. L. ŻELICHOWSKA, L. HALAMA, J. LESZCZYŃSKI, A. ŻABCZYŃSKI, IGO SYM, M. ZNICZ, Z. RAKOWSKI i inni.

Nadprogram. Dodatek KOLOROWY p. t. MIKI STRAŻAKIEM.

Pocz. o godz. 3.30

Następny program: „BOGATE BIEDACTWO“ SHIRLEY TEMPLE.

KINO „PALACE“

Program świąteczny!

Ulubieniec publiczności **CLARK GABLE**

KAIN i M'ABEL

Kino „APOLLO“ w Sielcu

Daje wspaniałe świąteczne filmy W I. dzień Świąt Niedz. 28 marca **EUGENJUSZ BODO H. GROSSÓWNA, FERTNER, GRABOWSKI, SIELAŃSKI ubawią Publiczność w najweselszej komedii polskiej p. t.**

2 DNI W RAJU

W II. dniu Świąt Poniedz 29 marca Największy film korsarski p. t.

KAPITAN BLOOD

każdego dnia nowe dodatki kolorowe

Każdego Święta o godz. 11 Poranki po 10 gr.

Bilety od 25 gr. Pocz. o 2.30 ostatni o 9

DROBNE OGŁOSZENIA

NAUKA I WYCHOWANIE

NOWOOTWARTE Koncesjonowane Kursy Kroju, Szycia i Modelowania M. Nowakówny w Sosnowcu, Bracka 2. Krój nowoczesny paryski. Niezamożnym przyjezdnym zniżki.

STUDENT udziela lekcyj, przygotowuje do egzaminów na wyższe uczelnie. Wiadomość „Expres“ Sosnowiec pod „Rutynowany korepetytor“.

„ECHO OBCOJĘZYCZNE“ — Francusko Polskie, Niemiecko - Polskie — ułatwia gruntowne opanowanie języków (znającym początki). Szczegółowe prospekty bezpłatnie: Warszawa, Walicow 3

WYUCZAM kroju, szycia, modelowania przy pomocy. „Patron - Express“ Warunki przystępne, Zawiercie, Rysia 3.

Koncesjonowane kursy pisania na maszynach czynne codziennie Wpisy i informacje w Księgarni „Polonia“ Sosnowiec Hale „Rozwoju“. Telefon 6-15-56

KONCESJONOWANA szkoła kroju, szycia, modelowania Natalii Stypułkowskiej w Sosnowcu, Piłsudskiego 14, tel. 62498, przyjmuje zapisy. Absolwentki po ukończeniu otrzymują świadectwa prawne.

BEZPŁATNIE reklamowe kursy kroju, szycia, modelowania za pomocą szablon „Patron Expres“ opatentowanych Nr. 6069 na całą Polskę, odznaczone złotymi medalami zagranicą. Sosnowiec, Wawel 8 Anna Szczepańska.

KONCESJONOWANY zakład elektrotechniczny Mosna, Dąbrowa Górn. poszukuje chłopca na praktykę.

DŁUGOLETNIE koncesjonowane Kursy kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypułkowskiej, Sosnowiec, Piłsudskiego 30. Nauka wszelkich robót krawieckich najnowszym systemem. Zapisy codziennie Kończącym świadectwa prawne. Przyjezdnym zniżki.

LOKALE

LOKAL na magiel z wyrobioną klientelą w śródmieściu oraz szopy na warsztaty, składy od 1 maja wynajmę Sosnowiec Małachowskiego 14 gospodarz.

LOKALE przemysłowe do wynajęcia. Wiadomość, Sosnowiec Piłsudskiego 31 m. 6.

POSZUKUJE lokalu fabrycznego, ewentualnie wydzierżawię też maszyny, lub odnajmę część fabryki. Zgłoszenia pod „Metal“ do admnistracji.

DO wynajęcia w Dąbrowie przy ul Sobieskiego 2 lokal (6 ubikacyj ze sklepem) nadający się na piekarnię lub inny większy zakład, 3 pokoje z kuchnią, 1 pokój z kuchnią. Pokój. Duży warsztat.

POSADY I PRACE

DAM pracę samotnemu za wypożyczenie 500 zł. do interesu za zabezpieczeniem. Oferty do „Expresu Zagłębia“ pod „Szybka decyzja“.

POTRZEBNA kompletnie zdolna panna Pracownia Sukien „Julja“, Sosnowiec 3 Maja 9.

POTRZEBNY zdolny stolarz meblowy polerowacz. Sosnowiec, Będzińska 15, Makarewicz.

POTRZEBNA gospodyni starsza do samotnego Pana ulica Kuźnica 4 m. 9. Zgłaszać się we wtorek 30 marca od 4—5 popoł.

CHŁOPIEC z ukończoną szkołą powszechną potrzebny na praktykę biurową. Oferty „Expres“ Będzin pod „Biuro“.

MAM dobrą posadę dla dobrego majstra z długoletnią praktyką do fabryki nakrętek żelaznych. Oferty do administracji pod „Numer 42“

POTRZEBNA zaraz zdolna inteligentna bufetowa - kelnerka do Kawiarni „Hel“ Sosnowiec, Piłsudskiego 28.

KRAWCA spodniarza poszukuje Bron. Sagan, Dąbrowa Górnicza, ul. Sobieskiego 7.

KUPNO I SPRZEDAŻ

MASZYNY do pisania nowe, używane gwarantowane - okazyjnie sprzedaje „Remont“. Katowice, Dworcowa 18.

NAJLEPSZĄ herbatę, kawę i kakao oraz artykuły kolonialne kupisz najtaniej w firmie „Liwor“ Będzin, Małachowskiego 7.

MASZYNY do szycia jak nowe: mereżkarka 250 zł., Singera damska 100 zł., zupełnie nowe Rastgasera 160 zł., Omega 145 zł. Oderberg, Sosnowiec, 3-go Maja 11-a 26

WAPNO

budowlane w bryłach, pierwszego gatunku, tłuste, o dużej wydajności. Wapienniki „Brynica“, Czeladź. Telefon 62750.

NASIONA

pierwszorzędnej siły kiełkowania oraz wytworowych odmian kupisz u. B. Serwecińskiego 1 Maja 6. Kwiaciarnia.

OKAZYJNIE tanio można nabyć piękne nowoczesne otomany, kozetki, tapczany w Zakładzie Tapicerskim J. Malinowskiego. Sosnowiec. Mariacka 7.

Nasiona

Najlepszej siły kiełkowania poleca Salon Kwiatów Sosnowiec, Pogoń, Orla 26.

KAFLE białe i kolorowe, płyty piekarskie, cegły szamotowe, wszelkie przybory do pieców i t. p. sprzedaje najtaniej „Pieckafel“ Sosnowiec Hala Targowe w podwórzu, wejście Sienkiewicza 2 lub Targowa 20 telefon 62363.

OKAZJA! Dom murowany 6 pokoi słonecznych z przybudówkami i ogrodem warzywno — owocowym tanio sprzedam. Wiadomość Ząbkowice-Bielowizna nr. 63 63.

SPRZEDAM nożyce do tektury i gilotynkę introligatorską Lwowska 3 u dozorcy.

DOM nowy komfort 500 zł. miesięcznie, 50.000, Dom przy fabryce 300 zł. miesięcznie 30.000. Gospodarki rolne 2 (dla emerytów), Sławków 6.000, Kozłow 7.000. Place 2 Rudna, przy Wiejskiej 2, korzystnie do kupna. Sosnowiec, Mościckiego 12 biuro telef. 62544.

SYPIALKĘ sprzedam tanio. Zakład stolarski, Sosnowiec, Będzińska 15. Makarewicz.

MOTOCYKL „Ariel“ 550 kub w pierwszorzędnym stanie sprzedam Zagórze, Kościelna 34.

BUDKA do sprzedania Sosnowiec, Sielcecka 9.

FOTOGRAFIE nasze są artystyczne i tanie 6 m. l. pocztówek zł. 4; 6 fotografii do wodowych zł. 1.50 Ignacia Altman, Sosnowiec, 3-go Maja 11.

SPRZEDAM wóz lekki, pompę szlamówkę z wężem. Sosnowiec, Stara 10.

OKAZJA: Roiwaga, wóz nr. 6 wolant do sprzedania. Dąbrowa Król. Jadwigi 20

PLAC do sprzedania przy Swobodnej. Wiadomość Swobodna 1 l. m. 6.

PŁYTY piekarskie, płytki ścienne glazurowane, cegły szamotowe, koks, wapno, gaszone, posadzki tarakotowe, sprzedaje najtaniej Zajdler Sosnowiec, Stara 4 telefon 623-63.

NOWOŚCI NIEZAWODNE. Chcesz odúczyć się palić papierosy, to wpłać 85 gr. na konto PKO. nr. 301653. Nie jest to wieczny papieros ani inne dotychczasowe używane środki.

SPRZEDAM dom nowy murowany na Dziewiątym w Gołonogu Średnia 9 Adamczyk.

PLACE BUDOWLANE

przy ul. Piłsudskiego do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 31 m. 6.

DWIE parcele słoneczne ulice Królewska z planami na dom czynszowy (III piętra) sprzedam jedną — gospodarz Moniuszki 2-a.

SPRZEDAM domek z placem, cena przystępna. Gołonóg, Balia — Ława, Józefa Baran.

ZAKŁAD PIECZĄTKARSKI Lucjan Styбliński, Sosnowiec, 1-go Maja 25 i Małachowskiego 9, tel. 61882, wykonuje pieczątki, szyldy emaliowane i t. p.

KAŻDA osoba zarobi sprzedażą domokrążną mając parę złotych. Dąbrowa Szopena 24, II p., front.

HARMONIE Kupisa stolikową, króliki Angory, maszynę do szycia sprzedam okazyjnie. Gołonóg, Podlesie 37, Zygiert.

DOM do sprzedania 15 ubikacyj z placem frontowym. Wiadomość Dąbrowa Gorn., Legionów 76.

DO sprzedania w Busku Zdrój: willa o 6 pomieszczeniach z ogrodem i gospodarstwo rolne w śródmieściu z budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi. Bliższe wiadomości w biurze Stow. Własc. Nieruchomości w Sosnowcu, Piłsudskiego 16

KONCESJONOWANY zakład elektrotechniczny Mosna, Dąbrowa Górnicza, Legionów 89. wykonuje: instalacje oświetlenia elektrycznego, urządzeń motorowych oraz wszelkie prace wchodzące w zakres elektrotechniki za gotówkę i na raty, po cenach przystępnych.

SPRZEDAM magiel elektryczną. Sosnowiec - Pogoń, Pszenna 14.

SPRZEDAM harmonię stoliczkową dobrą 150 złotych. Sosnowiec, Modrzejowska 45, Kopeć.

BILARDY, bile i kije poleca Zakład stolarski J. Wasilewskiego, ul Mościckiego 15. Wszelkie remonty. Obtaczam bile.

MAGIEL elektryczny w dobrym stanie do sprzedania. Będzin. Kołłątaja 54.

Zakład tapicerski

J. TOMCZYK

SOSNOWIEC, ul. 1-go Maja 14
Tel. 63-105.

Posiada na składzie: tapczany, otomany nowoczesne, dywanowe, fotele klubowe i kanadyjskie. Materace, kozetki, siatki. Przyjmuje obstalunki. Wykonanie solidne i gwarantowane. Ceny niskie. Warunki dogodne.

ONDULACJĘ trwałą gwarantowaną za złotych 4 wykonuje Zakład Fryzjerski Józef (Błaszczęć) Dąbrowa Narutowicza 25.

PLAC frontowy bardzo tanio sprzedam. Strzemieszyce, Szosowa 7, F. Ciemny.

MASZYNY do pisania walizkowe i inne Księgarnia Zmigroda w Będzinie.

ZIOŁA lecznicze świeże po cenach zniżonych można nabyć w Firmie „Sanitarium Pol“ w Dąbrowie Gorn., Okrzei 20

KUPIĘ nowy domek w Dąbrowie, cena do 3.500. Wiadomość Dąbrowa, Sobieskiego 9. kiosk.

ROWER balonówkę sprzedam, stan b. dobry. Chemiczna 12 m. 23

Serdeczne życzenia „Wesołych Świąt”

przesyła swym P.T. Odbiorcom

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA

w Zagłębiu Dąbrowskim, S. A.

Książki

szkolne i powieściowe używane nabywa od dorosłych Księgarnia „Polonia“ Sosnowiec Hale „Rozwoju“.

PIANINO firmy G. Wolkenhauera w dobrym stanie okazyjnie sprzedam, kolor orzechowy. Zgłoszenia filia Będzin pod „Pianino“.

Encyklopedie

Trzaski w 5-ciu tomach okazyjnie tanio kupi Księgarnia „Polonia“ Sosnowiec Hale „Rozwoju“.

MATRYMONIALNE

SAMOTNY, lat 33, reprezentant poważnej firmy, dobrze sytuowany, pozna osamotnioną prawdziwą przyjaciółkę, inteligentną, przystojną. Tylko nieanonimowe szczegółowe zgłoszenia z podaniem możliwości natychmiastowego skomunikowania. Filia Będzin pod „Szczerość — Szczęście“.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM weksel zaginiony wystawca S. Kurtz Szczakowa płatny 31-III zł. 100 Żyranci: O. Szpigler, Będzin, Gleitman Będzin, Rozdział Będzin.

RÓŻNE

Zawiadomienie

Niniejszym zawiadamiam Szanowną Klientelę, że przeprowadziłem swą pracownię krawiecką na ul. Dęblińską 1 — J Ciałowicz.

CHOROBY WENERYCZNE i ich leczenie w opracowaniu jednego z najznakomitszych lekarzy wenerologów. Żadnej gotówki z góry nie wpłacać Wysyłamy broszurę po zapodaniu adresu za zaliczeniem pocztowym zł. 1.50. Zgłoszenia do „Par“ Katowice pod „Choroby“

„WESOŁYCH ŚWIĄT“ Szanownej Klienteli życzy Pracownia Radiowa Edward Sinozarski, Sosnowiec, 3-go Maja 9 m. 7, tel. 62382.

DYPLOMY zagraniczne legalno Różne dziedziny informuje Józef Frenkel, Warszawa, Śliska 10.

RADIOTECHNIK elektryfikuje, naprawia, buduje nowe aparaty. Zgłoszenia dla „Radiotechnika“.

KREŚLARZ-konstruktor wykonuje wszelkie rysunki i projekty. Zgłoszenia sub. „Kreślarz“.

ZGINĄŁ pęk kluczyków między ulicą Dekierta, Sienkiewicza, Modrzejowską. Zwrócić za wynagrodzeniem Łęczycki, Sienkiewicza 13.

BIURO pisania podań do władz administracyjnych i przepisywań Lewkowicza, Będzin Sączowskiego 29.

Zawiadomienie

Niniejszym zawiadamiam Szanowną Klientelę że otworzyłem nowy zakład krawiecki męsko-damski. Wykonuję roboty według najnowszych wymagań mody. Sosnowiec, Piłsudskiego róg Swobodnej Stefan Paluch. Proszę wyciąć zachować.

KTO pożyczy 100 zł. na dobry procent? Zgłoszenia „Expres“ Będzin pod „Na trzy miesiące“.

Biuro pisania podań

do władz sądowych i administracyjnych oraz przepisywań na maszynie E. LWOWSKIEGO, Sosnowiec, Warszawska 6. I-e piętro, pisze do Sądu Grodzkiego pozwy z weksli, pożyczek, rachunku otwartego, w sprawach eksmisyjnych i innych

Mierniczy przysięgły

Franciszek Szorsz, Dąbrowa, 3-go Maja 15 wykonuje pomiary gruntów plany.

Biuro pisania podań

do władz administracyjnych oraz przepisywań maszynowych BOLESŁAWA WYLONA w Sosnowcu, ulica Warszawska 12. (parter)

WESOŁEGO Alleluja Szanownym Klientkom zasyła Pracownia gorsetów Marii Duszowej, Sosnowiec Hale Rozwoju.

WYNAGRODZĘ sowicie! Kto przyprowadzi zaginioną suczkę rasy lisiej. Kucytowski, Gołonóg, Pogorja 3.

BIURO pisania podań Bednarczyka w Dąbrowie (obok Magistratu) sporządza pisma do Władz administracyjnych i sądowych.

ZAWIADAMIAM, że za długi mej żony Antoniny Jaworkowej z Bacińskiej nie odpowiadam i płacić nie będę. Stanisław Jaworek.

PODZIĘKOWANIE. Za dobrą naukę składamy serdeczne podziękowanie naszej kierowniczce kroju, szycia i modelowania Natalii Stypułkowskiej w Sosnowcu, Piłsudskiego 14 Zawsze wdzięczne uczenice: W. Makuchówna, A. Zakrzewska, Z. Treterówna, J. Wąwoźna, G. Zgodówna, H Swobodzianka, R. Borenstejnówna, S. Herszkowicz, S. Cymberknopf, L. Goldszmidt, H. Sznejmanówna, A. Drekslerówna i inne.

Drukowano farbą rotacyjną fabryki farb drukarskich „Pigment“ w Warszawie, Sp. Akc.

Wydawca: Helena Monsiorska. — Red. naczelny: K. Ćwiork. — Druk. „Expres Zagłębia“ Sosnowiec, Teatralna 1-a. — Red. odp.: Tadeusz Lipski.